

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням Вченої ради Національного університету фізичного виховання і спорту України (протокол від 26 грудня 2023 р. № 6), що введено в дію наказом ректора університету від 26.12.2023 р. № 442-заг

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО САМОСТІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В НАЦІОНАЛЬНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про самостійну роботу здобувачів вищої освіти в Національному університеті фізичного виховання і спорту України (далі – Положення) є складовою системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Національному університеті фізичного виховання і спорту України (далі – Університет), нормативним актом, що регулює організацію самостійної роботи здобувачів вищої освіти в Університеті.

1.2. Положення розроблено відповідно до Закону України "Про освіту", Закону України "Про вищу освіту", стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area), інших законодавчих і нормативно-правових актів у сфері вищої освіти, Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті фізичного виховання і спорту України (нова редакція), інших документів, якими регулюється освітній процес в Університеті.

1.3. Метою Положення є визначення основних засад організації самостійної роботи здобувачів першого (бакалаврського), другого (магістерського), третього (освітньо-наукового) рівнів вищої освіти (далі – здобувачі).

1.4. Завданнями Положення є:

унормування процесу організації самостійної роботи здобувачів;

забезпечення організаційно-методичних засад для формування загальних і спеціальних (фахових) компетентностей, розвитку у здобувачів мотивації до навчання, набуття навичок самостійної навчальної, науково-дослідної та практичної роботи, професійно значимих якостей, знань і умінь, формування та поглиблення наукових і практичних інтересів до майбутньої професії;

створення умов для гармонійного творчого розвитку особистості у процесі самостійної роботи.

2. СУТНІСТЬ, МЕТА ТА ЗАВДАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

2.1. Самостійна робота є формою організації освітнього процесу, за якої здобувач опановує навчальну дисципліну (освітню компоненту) у вільний від навчальних занять час, отримуючи консультацію науково-педагогічного працівника (за необхідності).

2.2. Самостійна робота здобувача є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у процесі позааудиторної навчальної роботи, спрямованим на формування загальних і спеціальних (фахових) компетентностей, закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих здобувачем у процесі навчання, а також набуття та вдосконалення практичних навичок і вмінь відповідно до обраної освітньої, освітньо-професійної, освітньо-наукової програми (далі – освітня програма).

2.3. Метою самостійної роботи здобувача є системне та послідовне засвоєння в повному обсязі навчального матеріалу в межах робочої програми навчальної дисципліни та формування у здобувача самостійності, що відіграє важливу роль у формуванні сучасного ініціативного фахівця, здатного до критичного та креативного мислення, вільного орієнтування в інформаційному просторі та прийняття важливих самостійних рішень у професійних ситуаціях.

2.4. Головними завданнями самостійної роботи здобувача є досягнення програмних результатів навчання, визначених освітньою програмою, набуття знань, умінь і навичок щодо:

раціональної організації свого часу в процесі опрацювання навчального матеріалу;

самостійного пошуку та опрацювання джерел інформації;

реалізації особистих освітньо-наукових і професійних інтересів;

здійснення науково-дослідної та пошукової роботи;

формування освітнього підґрунтя для професійного саморозвитку та кар'єрного зростання;

самостійного прийняття рішень на підставі об'єктивного аналізу отриманої інформації;

опанування сучасними інформаційними технологіями;

продукування інноваційних ідей, розроблення проєктів та їх репрезентування широкому загалу;

формування та розвитку культури розумової праці;

створення засад гармонійного розвитку особистості, здатної до соціально-відповідальних дій на основі етичних міркувань.

2.5. Зміст самостійної роботи здобувача у процесі вивчення навчальної дисципліни (освітньої компоненти) визначається робочою програмою навчальної дисципліни, методичними рекомендаціями до виконання самостійної роботи, завданнями науково-педагогічного працівника.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

3.1. Обсяг самостійної роботи з навчальних дисциплін (освітніх компонентів) визначається для здобувачів кожного рівня вищої освіти Положенням про організацію освітнього процесу в Національному університеті фізичного виховання і спорту України (нова редакція) та робочою програмою навчальної дисципліни.

3.2. Самостійна робота здобувача передбачає:

підготовку до аудиторних занять (лекцій, практичних, семінарських, лабораторних);

виконання індивідуальних завдань із навчальної дисципліни (освітньої компоненти) протягом семестру;

роботу над окремими темами навчальної дисципліни (освітньої компоненти), що винесено на самостійне опрацювання відповідно до робочої програми навчальної дисципліни;

підготовку до всіх видів контролю знань;

виконання завдань, передбачених програмою практики;

підготовку до підсумкової атестації, у тому числі й виконання кваліфікаційної роботи на здобуття відповідного ступеню вищої освіти.

3.3. Організація самостійної роботи здобувача передбачає реалізацію системних заходів з цілеспрямованого навчання, контролю, стимулювання та опрацювання навчально-методичного забезпечення з навчальної дисципліни (освітньої компоненти).

3.4. У процесі організації самостійної роботи здобувача науково-педагогічний працівник здійснює консультативну підтримку з використанням технологій дистанційного навчання на платформі Moodle НУФВСУ, проводить очні консультації за відповідним графіком, затвердженим завідувачем кафедри, контролює та оцінює результати виконання самостійної роботи здобувачем.

3.5. Формою представлення результатів самостійної роботи здобувача в Університеті, як правило, є: підготовка рефератів, есе, контрольних і розрахункових/розрахунково-графічних робіт, співбесіди, виконання індивідуальних завдань, проведення тестування, ділових ігор, колоквиумів та ін.

3.6. З метою індивідуалізації та інтенсифікації освітнього процесу, отримання здобувачем ґрунтовних та якісних знань, набуття практичних навичок і вмінь з організації самостійної роботи, опанування методикою самостійного пошуку та

опрацювання джерел інформації, виховання прагнення до постійного поповнення та осучаснення загальних і спеціальних (фахових) знань у практичній діяльності, застосовуються такі методи: проблемно-пошукові; проєктного навчання; колективної розумової діяльності; використання інноваційних інформаційно-комунікаційних технологій у навчанні.

4. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ТА МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

4.1. Самостійна робота здобувача передбачає таке навчально-методичне забезпечення:

відповідна освітня програма;

навчальні плани, за якими здійснюється підготовка здобувачів за обраною освітньою програмою;

робочі програми навчальних дисциплін;

програми з усіх видів практичної підготовки;

силабуси з навчальних дисциплін;

тематика рефератів, курсових і кваліфікаційних робіт/проєктів і методичні рекомендації щодо їх виконання;

програма атестаційного екзамену.

4.2. Навчально-методичне забезпечення самостійної роботи здобувачів упорядковується науково-педагогічним працівником, який викладає навчальну дисципліну (освітню компоненту), затверджується на засіданні кафедри до початку семестру та доводиться до відома здобувачів на першому навчальному занятті.

4.3. З метою створення необхідних умов для виконання здобувачами самостійної роботи науково-педагогічний працівник забезпечує осучаснення наявного та розроблення нового навчально-методичного забезпечення самостійної роботи здобувачів відповідно до робочої програми навчальної дисципліни.

4.4. Навчально-методичне забезпечення самостійної роботи здобувача має: відповідати сучасним вимогам і рівню розвитку освіти, науки, технологій;

передбачати логічно послідовний виклад змісту навчального матеріалу відповідно до освітньої програми;

забезпечуватися сучасними інформаційними технологіями з організації освітнього процесу та ін.

4.5. Методичні рекомендації до курсових робіт/проектів мають містити вимоги до змісту та структури роботи; вимоги до оформлення: тексту, графічної частини, навчальної, наукової, методичної літератури та джерел; приклади оформлення текстової та графічної частини, що базується на вивченому матеріалі відповідної навчальної дисципліни (освітньої компоненти) та індивідуальних завдань самостійного виконання.

4.6. Науково-методичне забезпечення самостійної роботи розміщується на платформі Moodle НУФВСУ у розділі відповідної навчальної дисципліни (освітньої компоненти).

4.7. Основною складовою матеріально-технічного забезпечення самостійної роботи здобувача є: навчальна, наукова, методична література бібліотеки Університету; інформаційні бази; цифрові освітні ресурси; сучасні інформаційні технології та ін., що застосовуються в освітньому процесі з метою підвищення його ефективності.

5. КОНТРОЛЬ ТА САМОКОНТРОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

5.1. Контроль та оцінювання результатів самостійної роботи здобувача здійснюється науково-педагогічним працівником на семінарських, практичних, лабораторних заняттях відповідно до вимог і критеріїв, визначених робочою програмою навчальної дисципліни.

5.2. Контроль самостійної роботи здобувача передбачає: відповідь на питання; перевірку результатів виконаних індивідуальних робіт і завдань з обов'язковим посиланням на всі використані джерела.

5.3. До засобів самоконтролю самостійної роботи здобувача відносяться:

складання плану відповіді, формулювання висновків на основі вивченого навчального матеріалу;

самотестування за допомогою розроблених науково-педагогічним працівником контрольних тестів з ключем правильних відповідей до них;

робота з навчальною, науковою, методичною літературою з метою уточнення та доповнення фактичного матеріалу, порівняння зі зразком;

перевірка правильності виконання завдань за допомогою рекомендованих джерел та ін.

5.4. Завдання для контролю/самоконтролю мають:

сприяти формуванню загальних та спеціальних (фахових) компетентностей майбутнього фахівця, досягненню програмних результатів навчання здобувача;

посилювати інтерес здобувача до окремої теми та всього змісту навчальної дисципліни (освітньої компоненти);

спонукати здобувача до засвоєння нової термінології та понять;

сприяти розумінню здобувачем міждисциплінарних зв'язків;

заохотити здобувача до якісного вивчення матеріалу та ін.

6. ПРОВЕДЕННЯ КОНСУЛЬТАЦІЙ З ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

6.1. Консультація є видом навчального заняття, що передбачає роботу науково-педагогічного працівника зі здобувачем або групою здобувачів, що проводиться поза розкладом навчальних занять з певної дисципліни, у тому числі, дистанційно.

6.2. Консультація забезпечує необхідні умови для реалізації пізнавальної діяльності здобувача і має на меті:

надання допомоги здобувачу у вирішенні проблемної ситуації за його ініціативою, визначення розмаїття стратегій до її розв'язання та відбір найбільш прийнятних з них;

систематизацію, поглиблення та закріплення теоретичних і практичних знань, що здобувач отримує в процесі навчання, а також застосування цих знань для вирішення конкретних завдань у практичній діяльності.

стимулювання інтересу здобувача до навчальної дисципліни (освітньої компоненти);

підвищення рівня підготовленості здобувача, всебічне сприяння в опануванні ним навчальної дисципліни (освітньої компоненти);

розвиток у здобувача навичок самостійного опрацювання матеріалу та оволодіння методикою дослідницької роботи, активізація самостійного мислення.

6.3. Консультації є невід'ємною складовою робочого часу науково-педагогічного працівника та проводяться в його межах відповідно до Положення про планування та облік роботи науково-педагогічних працівників у Національному університеті фізичного виховання і спорту України та Норм часу навчальної, методичної, наукової та організаційної роботи науково-педагогічних працівників, затверджених наказом ректора Університету на поточний навчальний рік.

6.4. Консультації науково-педагогічного працівника зі здобувачами проводяться відповідно до затвердженого завідувачем кафедри графіку, яким визначено час проведення консультації та номер аудиторії (лабораторії, кабінету). Консультації науково-педагогічного працівника зі здобувачами проводяться також дистанційно відповідно до затвердженого завідувачем кафедри графіку, яким визначено час, платформу з відповідним посиланням на адресу проведення консультацій.

6.5. Науково-педагогічний працівник на першому занятті має ознайомити здобувачів з графіком проведення консультацій, що розміщується на платформі Moodle НУФВСУ у розділі відповідної навчальної дисципліни (освітньої компоненти).

7. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

7.1. Це Положення затверджується рішенням Вченої ради Університету та вводиться в дію наказом ректора Університету.

7.2. Зміни та доповнення до цього Положення вносяться у встановленому порядку та вводяться в дію наказом ректора Університету.

7.3. Відповідальність за актуалізацію цього Положення та контроль за його виконанням покладається на посадових осіб Університету відповідно до їхніх функціональних обов'язків.

Начальник

навчально-методичного відділу

Ольга Д'ЯЧЕНКО